

Kazimierz Misiszek

Księdzu Profesorowi Romanowi
Murawskiemu SDB, wykładowcy,
prodziekanowi i dziekanowi
Wydziału Teologicznego
Uniwersytetu Kardynała Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie

Studia Theologica Varsaviensia 40/2, 13-26

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KAZIMIERZ MISISZEK SBD

**KSIĘDZU PROFESOROWI ROMANOWI MURAWSKIEMU SDB
WYKŁADOWCY, PRODZIEKANOWI I DZIEKANOWI
WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO UNIWERSYTETU
KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE**

To, co decyduje w stopniu najwyższym o skuteczności katechezy: świadectwo życia chrześcijańskiego katechety, kompetencja zawodowa, wrażliwość na godność osobową wychowanka i jego środowisko życia, umiejętność syntetyzowania i wykorzystywania dorobku tradycji w połączeniu z nowymi prądami, możemy odnieść bez żadnego wahania do osoby ks. prof. dr. hab. Romana Murawskiego, salezjanina, długoletniego wykładowcy katechetyki w Akademii Teologii Katolickiej, a później w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, autora bardzo licznych opracowań naukowych, także prodziekana i dziekana Wydziału Teologicznego ATK. Taka właśnie postawa nie tylko wciąż zjednywała i nadal zjednuje Księdzu Profesorowi chętnych słuchaczy na prowadzone przez niego wykłady czy naukowe sesje i sympozja, ale i zachęca do otwierania się i powierzania mu osobistych problemów, odnośnie do których zawsze można liczyć na znalezienie najbardziej skutecznych rozwiązań czy stosowną i z wielkim taktem udzielaną pomoc. W obszarze uprawianej przez niego nauki, katechetyki, jest wytrwałym i twórczym jej badaczem, co z pewnością płynie z wyzwanej przez niego zasady, że katecheza jest dziełem Ducha Świętego, a więc tym samym podlega stałej odnowie. Zasada ta domaga się nieustannego studium zarówno samego orędzia zbawienia, jak i czasów, w których ma być ono głoszone, bowiem musi zawsze docierać do człowieka żyjącego w konkretnych warunkach społecznych i kulturowych. Stanowisku temu jest konsekwentnie wierny i dzisiaj, gdy katecheza zmagą się z nowymi problemami, jakie pojawi-

ły się w związku z powrotem religii do szkoły, włączając się w sposób niezwykle kompetentny w prowadzone debaty, dyskusje, spotkania.

Na szczególne podkreślenie zasługuje długoletnia służba Księdza Profesora w Uczelni na stanowiskach prodziekana i dziekana Wydziału Teologicznego. Była ona czytelnym wyrazem ojcowskiego za troskania o rozwój naukowy i dydaktyczny wykładowców, jak i o tworzenie sprzyjającego studentom środowiska dla zgłębiania tajemnic wiary w wykładach teologicznych, stając się zarazem znakiem umiłowania zarówno Wydziału Teologicznego, jak i całej Uczelni.

Wyrażamy uznanie Księdzu Profesorowi za przykład ofiarnie wykonywanej posługi w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, za osobisty wkład w rozwój polskiej katechetyki i postawę wrażliwości na ludzkie problemy. Ofiarujemy w darze niniejszy tom „*Studia Theologica Varsaviensia*”, w którym także swoją wdzięczność, jako autorzy artykułów, wyrażają wypromowani przez Księdza Profesora doktorzy.

ŻYCIORYS NAUKOWY

Roman Antoni **Murawski**, syn Alfonsa i Gertrudy z d. Jażdżewska, ur. 26.02.1930 w Kosobudach, pow. Chojnice, w rodzinie inteligenckiej (nauczycielskiej). Okres dzieciństwa do 1939 roku spędza w Rumi k. Gdyni, gdzie kończy 4 klasy szkoły podstawowej. W latach 1943-1954 przebywa w obozie koncentracyjnym w Potulicach k/Nakła (przez jeden miesiąc w lipcu 1943 ukrywa się w Brusach przed wywiezieniem do obozu). Po wojnie, w latach 1945-1947 uczęszcza do gimnazjum ogólnokształcącego w Gdyni. W roku 1947 wstępuje do Salezjanów i odbywa nowicjat w Czerwińsku n. Wisłą. W latach 1949-1951 studiuje filozofię w Wyższym Seminarium Salezjańskim w Krakowie, przygotowując się jednocześnie do matury, którą zdał w 1951 w Aleksandrowie Kujawskim. W latach 1952-1955 studiuje teologię, pierwszy rok w Wyższym Seminarium Salezjańskim w Oświęcimiu, pozostałe lata w Wyższym Seminarium Archidiecezjalnym w Warszawie. 3 lipca 1955 otrzymuje święcenia kapłańskie. W latach 1955-1957 pracuje w parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Warszawie, studiując jednocześnie prawo kościelne na ATK. W roku 1957 przerywa studia i przechodzi do pracy katechetycznej i duszpasterskiej we wspomnianej wyżej parafii. W latach 1960-1963 podejmuje studia psychologii na KUL, uwieńczone dy-

plomem magistra w 1963 roku, na podstawie pracy *Psychologia trudności religijnych młodzieży szkolnej w aspekcie wychowawczym*. Od 1963 do 1966 pracuje ponownie w katechizacji i w duszpasterstwie w Warszawie przy Bazylice Serca Jezusowego. W roku 1966 wyjeżdża na studia katechetyczne do Rzymu, które odbywa na Università Pontificia Salesiana w Rzymie, uwieńczone uzyskaniem dyplomu doktora (1.02.1971) na podstawie rozprawy *Das katechetische Wirken Michaels Pflieglers im Geschehen der Erneuerung der Katechese in Osterreich*. W roku 1971 wraca do kraju i podejmuje wykłady w Wyższym Seminarium Salezjańskim, najpierw w Łądzie n/Wartą, a od 1996 w Łodzi, od 1979 także w nowicjacie w Czerwińsku. Od 1.10.1972 prowadzi jako adiunkt wykłady na specjalności katechetycznej Wydziału Teologicznego ATK w Warszawie, od 1.10.1999 Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W roku 1990 habilituje się na podstawie rozprawy *Katecheza chrzcielna w procesie wtajemniczenia chrześcijańskiego czasów apostołskich*. W roku 1994 otrzymuje stanowiska profesora nadzwyczajnego, a w roku 1999 – tytuł profesora. W roku 1992 zostaje wybrany prodziekanem Wydziału Teologicznego ATK, a w latach 1994-1999 jest dziekanem tegoż Wydziału. Pod jego kierunkiem zdobyło dyplom magistra teologii około 250 osób. Wypromował 8 doktorów z katechetyki. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się głównie wokół historii katechezy, katechetyki fundamentalnej oraz katechezy młodzieży. Ta ostatnia dziedzina znalazła swoje odzwierciedlenie w redakcji i we współautorstwie 7-tomowej serii podręczników dla młodzieży szkół ponadpodstawowych pt. *Spotkania z Bogiem* (4 tomy podręczników dla ucznia i 3 tomy podręczników metodycznych dla katechety). Jego dorobek naukowy wynosi ponad około 100 publikacji. Przez kilka kadencji był członkiem Komisji Episkopatu do Spraw Katechizacji, od 1996 roku jest konsultorem Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. Od 1972 roku jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Katechetów (Équipe Catéchétique Européenne), a od 1994 wchodzi w skład jego zarządu. Jest także od 1976 roku członkiem Stowarzyszenia Katolickich Wykładowców Katechetyki krajów języka niemieckiego (Arbeitsgemeinschaft der katholischen Katechetikdozenten) oraz honorowym członkiem Niemieckiego Związku Katechetów. Od 1992 jest przewodniczącym Sekcji Wykładowców Katechetyki Polskich Wyższych Seminariorów Duchownych oraz organizatorem corocznych sympozjów dla tej

Sekcji. Brał udział w licznych konferencjach, sympozach, kongresach katechetycznych, zarówno w kraju, jak i zagranicą. W roku 1999 odznaczony medalem Komisji Edukacji Narodowej.

WYKAZ PUBLIKACJI

1963

1. *Kryzys religijny młodzieży*, „Tygodnik Powszechny” 17(1963) nr 35(762) z dnia 1.09.1963 (pod nazwiskiem ks. Antoni Romanowski).

2. *Młodzież wobec kryzysu religijnego*, „Tygodnik Powszechny” 17(1963) nr 36 (763) z dnia 8.09.1963 (pod nazwiskiem ks. Antoni Romanowski).

3. *Kryzys czy frustracja religijna?*, „Tygodnik Powszechny” 17(1963) z dnia 15.12.1963 (pod nazwiskiem ks. Antoni Romanowski).

1964

4. *Wychowanie religijne*, „Tygodnik Powszechny” 18(1964) nr 26(805) z dnia 28.06.1964 (pod nazwiskiem ks. Antoni Romanowski).

1965

5. *Religijność młodzieży szkół średnich*, „Tygodnik Powszechny” 19(1965) nr 9 (840) z dnia 28.02.1965 (pod nazwiskiem ks. Antoni Romanowski).

6. *Religijne czytelnictwo młodzieży*, „Katecheta” 9(1965) s. 161-164 (pod nazwiskiem ks. Antoni Romanowski).

1967

7. *L'insegnamento della religione in Polonia*, „Catechesi” 36(1967) f. 349, s. 19-25 (pod nazwiskiem Antoni Wirski).

1968

8. *Esercizi spirituali per i giovani in Polonia*, „Catechesi” 37(1968) f. 411, s. 7-13 (pod nazwiskiem Antoni Wirski).

1972

9. *Michael Pfliegler pedagogista*, „Orientamenti Pedagogici” 19(1972), s. 84-119 (oprac. na podstawie rozprawy doktorskiej).

10. *Katecheza szkolna w ogniu dyskusji*, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 42(1972) f. IV, s. 141-143.

1973

11. *Obrady Europejskiej Ekipy Katechetycznej*, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 43(1973) f. II, s. 147-150.

1974

12. *Potrzeba odnowy katechezy*, „Katecheta” 18(1974) s. 20-25.

13. *Katecheza wierna Bogu i człowiekowi*, „Katecheta” 18(1974) s. 196-201.

14. *Katechizm małych dzieci*, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 44(1974) f. III, s. 124-127.

15. *Odnowa katechezy w Afryce*, w: „Zeszyty Misjologiczne ATK”, t. 1: *Współczesne dzieło misyjne Kościoła*, cz. II: Materiały Sympozjum Misyjnego 1972, Warszawa 1974, s. 97-113.

1975

16. *Program wykładów katechetyki w świetle Ogólnego Dyrektorium Katechetycznego*, „Collectanea Theologica” 45(1975) f. I, s. 5-18.

17. *Obrady Europejskiej Ekipy Katechetycznej, Zurych 3-7 czerwca 1974*, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 45(1975) f. I, s. 145-153.

18. *Katecheza w Austrii* (przekład i przygotowanie do druku), „Collectanea Theologica” 45(1975) f. III, s. 183-194.

19. *Potrzeba antropologicznego ukierunkowania katechezy*, „Katecheta” 19(1975) s. 159-165.

20. *Co katecheta daje młodzieży w wychowaniu do odpowiedzialności za Kościół*, „Katecheta” 19(1975), s. 193-199, 250-256.

1976

21. *Refleksje nad przygotowaniem dzieci do I Komunii św. w oparciu o katechizm „Zostań z nami, Panie”*, „Katecheta” 20(1976) s. 66-73.

22. *Psychagogiczne ukierunkowanie katechezy* (przekład i przygotowanie do druku), „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 46(1976) f. II, s. 164-172.

23. *Podstawy psychologiczno-pedagogiczne* (artykuł wprowadzający), w: *Podręcznik metodyczny do Katechizmu Religii Katolickiej*, cz. I, red. J. Charytański, W. Kubik, Warszawa 1976, s. 37-50.

1977

24. *Kierunki rozwoju katechezy w Europie*, „Tygodnik Powszechny” 31(1977) nr 16 z dnia 17.04.1977.

25. *Doświadczenie katechetyczne – doświadczenie Kościoła* (Obrazy Europejskiej Ekipy Katechetycznej, Rzym 7-12 czerwca 1976), „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 47 (1977) f. III, s. 107-120.

26. *Pojęcie Boga u dzieci w świetle dotychczasowych badań*, „Collectanea Theologica” 47(1977) f. III, s. 49-60.

27. *Michael Pfliegler als Katechet. Die Entwicklung seiner pädagogisch-katechetischen Gedanken*, „Collectanea Theologica” 47(1977) f. Specialis, s. 209-227.

28. *Zur allgemeinen Lage der katechetischen Unterweisung in Polen*, w: *Christliche Erziehung in Europa*, Band 5: Polen, praca zbiorowa, Stuttgart, München 1977, s. 12-26.

1978

29. *Religijno-etyczne wychowanie w procesie socjalizacji*, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 48(1978) f. III, s. 119-121.

30. *Środki audiowizualne w służbie ewangelizacji* (sprawozdanie z Kongresu AV/EV, Monachium 1977), „Katecheta” 22(1978) s. 115-121.

31. *Etapy rozwoju katechezy*, „Ateneum Kapłańskie” 71(1978) z. 417, s. 49-70.

1979

32. *Problemy odnowy katechezy w Ameryce Łacińskiej*, w: „Zeszyty Misjologiczne ATK”, t. II: *Kościół w Ameryce Łacińskiej i w Azji*, cz. 1: Materiały Sympozjum Misjologicznego 1973, Warszawa 1979, s. 125-132.

33. *Katecheza jako wyzwolenie*, w: „Zeszyty Misjologiczne ATK”, t. II: *Kościół w Ameryce Łacińskiej i w Azji*, cz. 1: Materiały Sympozjum Misjologicznego 1973, Warszawa 1979, s. 32-48.

34. *Wychowanie dziecka do modlitwy*, „Za i Przeciw” nr 30(1166) z dnia 29.07.1979.

35. *Katecheza a kultura*, „Collectanea Theologica” 49(1979) f. I, s. 47-60.

36. *Socjalizacja – poszukiwanie tożsamości – doświadczenie wiary. Sesja naukowa Katolickich Wykładowców Katechetyki i Pedagogiki*

Religijnej w RFN, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 49(1979) f. III, s. 136-139.

37. *Wychowanie do działania chrześcijańskiego (Obrady Europejskiej Ekipy Katechetycznej – Londyn 1978)*, „Collectanea Theologica” (Biuletyn Katechetyczny) 49(1979) f. IV, s. 125-129.

38. *Ramowy plan nauki religii w RFN*, „Ateneum Kapłańskie” 71(1979) z. 424-425, s. 239-248.

39. *Teologiczne podstawy katechezy dorosłych*, „Ateneum Kapłańskie” 71(1979) z. 424-425, s. 179-187.

40. *Elementy kerygmatyczne i antropologiczne w Directorium Catechisticum Generale*, w: *Materiały z kursów homiletyczno-katechetyczno-liturgicznych 1972-1974*, Warszawa 1979, s. 161-177.

41. *Od kerygmatycznie do antropologicznie ukierunkowanej katechezy (przekład i przygotowanie do druku tekstu referatu W. Langetera)*, w: *Materiały z kursów homiletyczno-katechetyczno-liturgicznych 1972-1974*, Warszawa 1979, s. 178-194.

1980

42. *Podstawy psychologiczno-katechetyczne* (artykuł wprowadzający), w: *Podręcznik Metodyczny do Katechizmu Religii Katolickiej*, cz. III, red. J. Charytański, W. Kubik, Warszawa 1980, s. 34-50.

43. *Rozwój i wychowanie moralne dzieci i młodzieży*, „Collectanea Theologica” 50(1980) f. I, s. 35-51.

44. *Recenzja książki: Zur Freude des Glaubens hinführen. Apostolisches Schreiben „Über die Katechese heute” Papst Paulus II. Mit einem Kommentar von A. Exeler*, Freiburg – Basel – Wien 1980, w: „Collectanea Theologica” 50(1980) f. IV, s. 199-200.

1981

45. *Katecheza dzieci z rodzin zlaicyzowanych*, „Katecheta” 25(1981) s. 3-14, 49-55.

46. *Wychowanie dojrzałej osobowości*, „Nasze Wiadomości” (czasopismo prowincji południowej Ojców Jezuitów), Kraków (1981) z. 6, s. 5-15.

47. *Recenzja książki: Frederick Mayer, Einladung zur Tat. Ein Kreativkonzept ar religiöse Erziehung*, Wien 1976, w: „Studia Theologica Varsaviensia” 19(1981) f. II, s. 342-343.

48. *Recenzja książki: Georg Hansemann, Religiöse Erziehung heute. Vom Vorschulalter zum Erwachsensein*, Graz-Wien-Köln 1976, w: „Studia Theologica Varsaviensia” 19(1981) f. II, s. 343-345.

49. *Recenzja książki*: Marielene Leist, *Pierwsze kroki ku Bogu*, Warszawa 1979, w: „*Studia Theologica Varsaviensia*” 19(1981) f. II, s. 345.

1982

50. *Katecheza*, w: *Katolicyzm A-Z*, red. Z. Pawlak, Poznań 1982, s. 198-200.

1983

51. *Katechumenat dwudziestego wieku*, „*Communio*” 3(1983) nr 1, s. 28-45.

52. *Katecheza korelacji*, „*Communio*” 3(1983) nr 1, s. 99-106.

53. *Eggersdorfer Franz Xaver*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. IV, Lublin 1983, kol. 687.

54. *Biblijno-teologiczne podstawy wychowawczego posłannictwa Kościoła*, „*Seminare*” (1983), s. 205-214 (współautor tekstu: B. Duszynski).

1985

55. *Kierunki i formy pracy katechetycznej z dorosłymi w parafii*, „*Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*” XIII (1980), Katowice 1985, s. 65-80.

56. *Rodzice jako katecheci*, „*Przegląd Katolicki*” 73(1985) nr 37(65) z dnia 15.09.1985.

57. *Katecheza – ewangelizacja*, „*Studia Theologica Varsaviensia*” 23(1985) f. II, s. 259-278.

58. *Spotkania z Bogiem*, cz. I: *Spotkania z Chrystusem*. Materiały katechetyczne dla ucznia I klasy szkół ponadpodstawowych, red. J. Charytański, A. Spławski, Warszawa 1985.

1986

59. *Pflegler Michael*, w: *Dizionario di catechetica*, red. J. Gevaert, Torino (Leumann) 1986, s. 497-498.

60. *Spotkania z Bogiem*, cz. I: *Spotkania z Chrystusem*. Podręcznik metodyczny dla katechety, red. J. Charytański, R. Murawski, A. Spławski, Warszawa 1986.

1987-1988

61. *Jan Paweł II o katechezie naszych czasów*, „*Katecheta*” 31(1987) s. 217-219; 32(1988) s. 49-55, 110-116.

1989

62. *Nowy podręcznik katechetyki*, „Katecheta” 33(1989) s. 105-111.

63. *Teoretyczne założenia katechezy młodzieżowej*, praca zbiorowa, red. R. Murawski, Warszawa 1989.

64. *Problematyka wieku dorastania*, w: *Teoretyczne założenia katechezy młodzieżowej*, red. R. Murawski, Warszawa 1989, s. 10-26.

65. *Rozwój religijny*, w: *Teoretyczne założenia katechezy młodzieżowej*, red. R. Murawski, Warszawa 1989, s. 70-94.

1990

66. *Katecheza chrzcielna w procesie wtajemniczenia chrześcijańskiego czasów apostołskich* (rozprawa habilitacyjna), Warszawa 1990.

1991

67. *Metodyka katechizacji według św. Augustyna*, w: *W służbie człowiekowi. Studium duszpastersko-katechetyczne*, red. Z. Marek, Kraków 1991, s. 158-172.

68. *Spotkania z Bogiem*, cz. II: *Spotkania z Bogiem w Kościele*. Podręcznik metodyczny dla katechety, red. J. Charytański, W. Kubik, R. Murawski, A. Szałowski, Warszawa 1991.

69. *Antropomorfizm*, w: *Bóg-Człowiek-Świat. Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 12.

70. *Deklaracja o wychowaniu chrześcijańskim*, w: *Bóg-Człowiek-Świat. Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 53.

71. *Katecheza*, w: *Bóg-Człowiek-Świat. Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 107.

72. *Katechizm*, w: *Bóg-Człowiek-Świat. Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 107.

73. *Katechumenat*, w: *Bóg-Człowiek-Świat. Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 107-108.

74. *Skład Apostolski*, w: *Bóg-Człowiek-Świat. Ilustrowana encyklopedia dla młodzieży*, red. A. Konopczyna, I. Mierzwa, Katowice 1991, s. 257.

1992

75. *Ewangelizacyjny charakter katechezy*, „Ateneum Kapłańskie” 84(1992) z. 498, s. 181-193.

76. *Spotkania z Bogiem*, cz. II: *Spotkania z Bogiem w Kościele*. Materiały katechetyczne dla ucznia II klasy szkół ponadpodstawowych, red. J. Charytański, A. Spławski, Warszawa 1992.

77. *Spotkania z Bogiem*, cz. III: *Spotkania z Bogiem w prawdzie*. Materiały katechetyczne dla ucznia III klasy szkół ponadpodstawowych, red. J. Charytański, A. Spławski, Warszawa 1992.

78. *Spotkania z Bogiem*, cz. III: *Spotkania z Bogiem w prawdzie*. Podręcznik metodyczny dla katechety, red. J. Charytański, autorzy katechez: R. Murawski, A. Spławski, Warszawa 1992.

79. *Program katechezy w szkołach ponadpodstawowych*, w: *Katecheza w szkole*, red. J. Krucina, Wrocław 1992, s. 93-106.

1993

80. *Katechizacja: szanse i trudności*, „Ateneum Kapłańskie” 85(1993) z. 507-508, s. 225-240 (współautor tekstu: K. Misiaszek).

81. *Religiöser Reifungsprozess der heranwachsenden Jugend*, w: *Warum Gott...? Der fragende Mensch vor dem Geheimnis Gottes*, red. K. J. Lesch, M. Saller, Kevalaer 1993, s. 98-103.

1994

82. *Katecheza w formie analizy tekstu*, w: *Katechizacja różnymi metodami*, red. M. Majewski, Kraków 1994, s. 103-115.

83. *Katechizm w nauczaniu Kościoła, jego funkcja i historia*, w: *Wprowadzenie do Katechizmu Kościoła Katolickiego*, praca zbiorowa, Warszawa 1994, s. 109-114.

84. *Geneza i założenia Katechizmu Kościoła Katolickiego*, „Seminare”, t. 10(1994) s. 35-45.

1995

85. *Katechizm a katechizacja w Polsce*, „Ateneum Kapłańskie” 87(1995) z. 515, s. 23-32.

86. *Spotkania z Bogiem*, cz. IV: *Spotkania z Bogiem w świecie*. Materiały katechetyczne dla ucznia IV klasy szkół ponadpodstawowych, red. J. Charytański, R. Murawski, A. Spławski, Kraków 1995.

87. *Co to jest katecheza?*, w: *Szczecińskie Studia Kościelne*, t. 6: *Katecheza w kontekście nowej ewangelizacji*, red. A. Offmański, Szczecin 1995, s. 27-32.

1996

88. *Istotne funkcje katechezy*, „Horyzonty wiary” 7(1996) s. 3-7.

89. *Katecheza czasów apostołskich*, „Bobolanum”, t. 7 (1996) s. 58-78.

90. *Rola i zadania świeckich w Kościele według „Christifideles laici”*, „Czyn Katolicki”. *Wiadomości PMK [Londyn]* 47(1996)nr 2, s. 14-21.

1997

91. *Formacja katechetów w Europie*, „Seminare”, t. 13(1977); przedruk z: „Rocznik Sekcji Pedagogiki Religijnej Wydziału Filozoficznego Towarzystwa Jezusowego w Krakowie 1998”, Kraków 1998, s. 145-165.

92. *Katecheza jako głoszenie Chrystusa*, „Ateneum Kapłańskie” t. 129(1997) z. 530, s. 66-76.

93. *Inkulturacja. W katechetyce*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 7, Lublin 1997, kol. 237.

1998

94. (Red.) *Nowy program wykładów z katechetyki*, Płock 1998.

95. *Tematy wykładów z historii katechezy i katechetyki fundamentalnej*, w: *Nowy program wykładów z katechetyki*, red. R. Murawski, Płock 1998, s. 31-41.

96. *Przygotowanie katechetyczne alumnów w Wyższych Seminarjach Duchownych w Europie*, w: *Nowy program wykładów z katechetyki*, red. R. Murawski, Płock 1998, s. 13-21.

97. *O konstruktywną dyskusję nad programem katechizacji*, „Katecheta” 42(1998) nr 8, s. 72-74.

98. *Ewangelizacja w pierwotnym Kościele*, „Zeszyty Katechetyczne” 4(1998) nr 2(9), s. 3-12.

99. *Chrystus w nauczaniu katechetycznym czasów apostołskich*, w: *Liturgia Domus Carissima*. Studium liturgiczne dedykowane ks. Bogusławowi Nadolskiemu w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin, Warszawa 1998, s. 291-300.

1999

100. *Wczesnochrześcijańska katecheza (Do Edyktu Mediolańskiego – 313 r.)*, Płock 1999.

101. *Bibliografia katechetyczna 1945-1995*. Opr. R. Murawski przy współpracy R. Czekalskiego i J. Tochmańskiego, Warszawa 1999.

102. *Wprowadzenie*, w: *Katecheza Kościoła w świetle Dyrektorium Ogólnego o Katechizacji*, red. A. Hajduk, Kraków 1999, s. 9-12.

2000

103. *Stuletni bilans polskiej katechezy*, „Katecheta” 44(2000) nr 1, s. 4.

104. *Katecheza w perspektywie trzeciego tysiąclecia* [Wywiad przeprowadzony przez E. Sakowicza], „Homo Dei” 70(2000) nr 1, s. 155-168.

105. *Chrzest małych dzieci w pierwotnym Kościele*, „La Salette. Posłaniec Matki Bożej Saletyńskiej” 1(2000) s. 11-13; (2000) nr 2, s. 38-39.

106. Recenzja książki: Ks. Cyprian Rogowski. *Hermeneutyczno-dydaktyczny wymiar symboli i implikacje pedagogiczno-religijne*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1999, w: „Horyzonty wiary” 11(2000) nr 2, s. 84-86.

107. *Katecheza w procesie wtajemniczenia chrześcijańskiego czasów apostoelskich*, w: *Komunikacja wiary w trzecim tysiącleciu*, red. S. Dziekoński, Olecko 2000, s. 11-24.

108. *Katecheza*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 1027-1028, 1031-1034.

109. *Katechumenat. II. Współczesnie*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 8, Lublin 2000, kol. 1058-1059.

110. Recenzja książki: Marek Marczewski, *Posługa zbawcza Kościoła w ujęciu ks. Franciszka Blachnickiego*, „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” 6(2000) nr 2, s. 139-141.

2001

111. *Dyrektorium Katechetyczne dla Polski*, w: *Wychowanie religijne u progu trzeciego tysiąclecia*, red. R. Chałupniak, J. Kostorz, Opole 2001, s. 199-208. [Przedruk: „Katecheta” 45(2001) nr 7-8, s. 39; *Wokół Podstawy Programowej i Dyrektorium Katechetycznego*, Poznań 2001, s. 33-40.

112. *Wprowadzenie*, w: *Sto lat polskiej katechezy. Wkład wybitnych polskich katechetyków w odnowę i rozwój polskiej katechezy*, Kraków 2001, s. 7-9.

113. *Polen*, w: *Lexikon der Religionspädagogik*, t. 2, red. N. Mette, F. Rickers, Neukirchen –Vluyn 2001, s. 1525-1528.

114. *Dyrektorium Katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce*, w: *Katecheza wobec wyzwań współczesności*, red. R. Czekalski, Płock 2001, s. 67-77.

2002

115. *Stosunek ewangelizacji do katechezy w dziejach katechezy*, w: *Ewangelizować czy katechizować*, red. S. Dziekoński, Warszawa 2002, s. 11-22.

Pod kierunkiem Księdza Profesora powstało ponad 250 prac magisterskich i 8 doktorskich. Rozprawy doktorskie napisali:

1. Ryszard Czekalski, *Katecheza w diecezji płockiej w okresie międzywojennym (1918-1939)*, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1996.

2. Adam Solak, *Katecheza w diecezji tarnowskiej w okresie międzywojennym (1918-1939)*, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1996.

3. Piotr Tomasiak, *Nauczanie religii w publicznym liceum ogólnokształcącym wobec założeń programowych polskiej szkoły*, Papieski Wydział Teologiczny „Bobolanum”, Warszawa 1997.

4. Tomasz Lenczewski, *Katecheza w świetle dokumentów polskich synodów diecezjalnych po Soborze Watykańskim II*, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1998.

5. Stanisław Dziekoński, *Zagadnienie wychowania w nauczaniu Kościoła od początku XIX wieku do Soboru Watykańskiego II*, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1999.

6. Andrzej Turbacz, *Wychowawcza rola liturgii na przykładzie miesięcznika „Msza święta” 1968-1995*, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2000.

7. Piotr Duksa, *Metody pracy wychowawczej z młodzieżą w wybranych grupach kościelnych w świetle polskich publikacji katechetyczno-dydaktycznych i pastoralnych po Soborze Watykańskim II*, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn 2000.

8. Anna Walulik, *Katecheza inicjacyjna w polskich katechizmach 1945-1990*, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2001.

Książ Professor jest także autorem 26 recenzji rozpraw doktorskich, 7 habilitacyjnych, 3 recenzji oceniających dorobek naukowy do tytułu naukowego profesora (ks. prof. dr hab. Zbigniew Marek SJ; ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz; ks. prof. dr hab. Cyprian Rogowski) i 1 do stanowiska profesora nadzwyczajnego (ks. dr hab. Kazimierz Misiaszek SDB).